

अनुक्रमणिका

प्रथमः पाठः	१-२२
विशेष्यविशेषणभावः / १	
रामो द्विर्नाभिभाषते (विशेष्यविशेषणभावः पाठरूपेण) / १६	
सुभाषितेषु विशेष्यविशेषणभावः / १९	
मगधसाम्राज्यं, महामनीषी चाणक्यः च (कथायां विशेष्यविशेषणभावः) / २०	
द्वितीयः पाठः	२३-४३
चिच्छनप्रयोगाः / २३	
पुंलिङ्गे / २३	
स्त्रीलिङ्गे / २५	
नपुंसकलिङ्गे / २७	
‘किं’शब्देन सह / २८	
कुत्र कदा इत्यादिभिः सह / ३४	
कर्माद्यत्तं फलं पुंसाम् (चिच्छनप्रयोगाः पाठरूपेण) / ३९	
सुभाषितेषु चिच्छनप्रयोगाः / ४२	
पतञ्जलिं प्राञ्जलिरानतोऽस्मि (कथायां चिच्छनप्रयोगः) / ४३	
तृतीयः पाठः	४४-८०
सङ्ख्याः - प्रथमाविभक्तिः - त्रिषु लिङ्गेषु / ४४	
द्विशब्दस्य रूपाणि / ५३	
त्रिशब्दस्य रूपाणि / ५३	
चतुर्-शब्दस्य रूपाणि / ५४	
पञ्चादिशब्दानां रूपाणि / ५५	
कतिकियत्-शब्दयोः प्रयोगाः / ५७	
कियत्-शब्दरूपाणि / ५८	
कति-शब्दरूपाणि / ५९	
भूतै न प्रमदितव्यम् (सङ्ख्याः - सम्भाषणरूपेण) / ६२	
पूरणप्रत्ययाः / ६५	
पुंलिङ्गे नपुंसकलिङ्गे च पूरणप्रत्ययान्ताः / ६७	
स्त्रीलिङ्गे पूरणप्रत्ययान्ताः / ७०	

सुभाषितेषु सङ्ख्याप्रयोगाः / ७५
 सुभाषितेषु पूरणप्रत्ययान्तप्रयोगाः / ७७
 पुण्यात्मा साधुः (कथायां सङ्ख्या-पूरणप्रत्ययान्तप्रयोगाः) / ७८

चतुर्थः पाठः		८१-१०८
शतृप्रत्ययान्तरूपम् (प्रथमाप्रयोगाः पुंलिङ्गे) / ८१		
शतृप्रत्ययान्तरूपम् (प्रथमाप्रयोगाः स्त्रीलिङ्गे) / ९१		
शतृप्रत्ययान्तरूपम् (प्रथमाप्रयोगाः नपुंसकलिङ्गे) / १०३		
पञ्चमः पाठः		१०९-११७
शतृप्रत्ययान्तरूपम् (द्वितीयाप्रयोगाः) / १०९		
षष्ठः पाठः		११८-१२४
शतृप्रत्ययान्तरूपम् (तृतीयाप्रयोगाः) / ११८		
सर्वनामशब्दैः सह तृतीया / १२२		
सप्तमः पाठः		१२५-१३२
शतृप्रत्ययान्तरूपम् (चतुर्थीप्रयोगाः) / १२५		
अष्टमः पाठः		१३३-१४३
शतृप्रत्ययान्तरूपम् (पञ्चमीप्रयोगाः) / १३३		
नवमः पाठः		१४४-१५१
शतृप्रत्ययान्तरूपम् (षष्ठीप्रयोगाः) / १४४		
दशमः पाठः		१५२-१६८
शतृप्रत्ययान्तरूपम् (सप्तमीप्रयोगाः) / १५२		
नित्यं विद्यामुपास्महे - शतृप्रत्ययान्तप्रयोगाः (पुं/नपुं) / १५८		
समुद्रतीरे सायङ्कालः - शतृप्रत्ययान्तप्रयोगाः (स्त्री) / १६४		
एकादशः पाठः		१६९-१८७
शानच्प्रत्ययान्तरूपम् (त्रिषु लिङ्गेषु प्रथमाप्रयोगाः) / १६९		
सीतास्वयंवरः (शतृशानच्प्रत्ययान्तप्रयोगाः त्रिषु लिङ्गेषु) / १७९		
सुभाषितेषु शतृशानच्प्रत्ययान्तप्रयोगाः / १८५		
सत्सङ्गतिः कथय किं न करोति पुंसाम् - कथायां शतृशानच्प्रत्ययान्तप्रयोगाः / १८६		
उत्तराणि		१८८-२१७
श्लोकानाम् अकाराद्यनुक्रमणिका		२१८-२१९

अनुक्रमणिका

१. गुरुकुलमेतत् (वर्णप्रपञ्चः)	१-१०
* अक्षरम्/ वर्णाः	३
* स्वराः	३
* अयोगवाहाः	४
* व्यञ्जनम्	४
* अल्पप्राणमहाप्राणौ	५
* मृदुकर्कशव्यञ्जनानि	५
* ककादिपङ्क्तिः	५
* सन्धिविकाराः	६
* सन्धयः त्रिविधाः	७
२. वृद्धायाः महौदार्यबुद्धिः (स्वरसन्धयः -सवर्णदीर्घ-गुण-वृद्धिसन्धयः)	११-१९
१. सवर्णदीर्घसन्धिः	१२
२. गुणसन्धिः	१४
३. वृद्धिसन्धिः	१७
३. कपिवीरोऽत्रैव समायाति ... स्वरसन्धयः (यणादयः)	२०-२९
१. यण्-सन्धिः	२१
२. यान्तवान्तादेशसन्धिः	२३
३. पूर्वरूपसन्धिः	२५
४. प्रकृतिभावः	२६
४. गुरुपत्नीरक्षणम् (सम्भावनायां लिङ् - कर्तरि)	३०-३८
५. वने विहारः (कर्मणि सम्भावनायां लिङ्)	३९-४२
६. यज्ञभूमिं विदध्यात् (विधिलिङ्)	४३-५०
७. निर्मातव्यः स्वच्छः ग्रामः (तव्यत्-अनीयर्-प्रत्ययौ)	५१-६६
८. चन्द्रलोके वासः करिष्यते (लृट् लकारः - भावकर्मणोः)	६७-७१
९. माहेश्वरसूत्राणि	७२-७९
(अ) माहेश्वरसूत्राणि	७२
(आ) अनुबन्धकवर्णाः	७२
(इ) प्रत्याहारः	७३
(ई) पाणिनीयसूत्राणि	७५
(उ) सूत्रार्थावगमनक्रमः	७७

१०. धातुः		८०-८८
(अ) सुबन्तानि		८०
(आ) तिङन्तानि		८०
(इ) धातवः		८१
(ई) धातूनाम् अर्थनिर्देशः		८१
(उ) धातूनाम् अनुबन्धकवर्णाः		८२
(ऊ) धातुषु परस्मैपदि-आत्मनेपदि-उभयपदिव्यवस्था		८४
(ऋ) धातुषु गणव्यवस्था विकरणप्रत्ययाः च		८५
११. दश लकाराः		८९-९५
* कालवाचकाः		८९
* कालेतरभाववाचकाः		९०
* परस्मैपदिनः खाद्-धातोः रूपाणि - दशसु लकारेषु		९२
* आत्मनेपदिनः मुद्-धातोः रूपाणि - दशसु लकारेषु		९३
* लेट्-लकारः		९३
१२. लिङ्गव्यवस्था		९६-१०२
१. विशेषणानि		९७
२. नियतलिङ्गानि विशेषणानि		९७
३. अव्ययानि		९७
४. लिङ्गविषये भ्रमजनकाः केचन शब्दाः		९८
५. स्त्रीवाचकाः शब्दाः		९८
६. पर्यायपदानि अपि विभिन्नलिङ्गेषु		९८
७. द्विलिङ्गकाः		९९
८. लिङ्गभेदात् अर्थभेदः		९९
९. प्रत्ययभेदात् अर्थभेदः		९९
१०. त्रिषु लिङ्गेषु समानं रूपम्		९९
११. संख्याः		१००
१२. लिङ्गनिर्णयः कथं करणीयः ?		१००
१३. यदि युद्धं न अभविष्यत् तर्हि (लृट्)		१०३-११२
* लट्-लृट्-लृङ्-रूपाणि (इट्सहितानि)		१०५
* लट्-लृट्-लृङ्-रूपाणि (इट्-रहितानि)		१०६
* सोपसर्गक्रियापदानां लृङ्-रूपाणि		१०९
१४. लोभी शृगालः (व्यञ्जनसन्धयः)		११३-१२०
* व्यञ्जनसन्धयः		११४
१. श्रुत्वसन्धिः		११४
२. ष्टुत्वसन्धिः		११६

१५. जननी जन्मभूमिश्च...	१२१-१२९
१. जश्त्वसन्धिः	१२२
२. चर्त्वसन्धिः	१२४
१६. वैवश्यं चौर्यस्य कारणम् (व्यञ्जनसन्धिः)	१३०-१३५
१. अनुस्वारसन्धिः	१३१
२. अनुनासिकसन्धिः	१३३
१७. परिशीलनार्थं कार्यालयतः (परसवर्णसन्धिः डमुडागमसन्धिः च).....	१३६-१४६
३. परसवर्णसन्धिः	१३६
४. डमुडागमसन्धिः	१३९
* विशेषसन्धयः	१४३
१. पूर्वसवर्णसन्धिः	१४३
२. छत्वसन्धिः	१४३
३. तुगागमसन्धिः	१४३
१८. कस्मात् श्रेष्ठो धनुर्धरः ? (विसर्गसन्धिः)	१४७-१६३
(अ) विसर्गस्य सकारादेशः	१४८
(आ) विसर्गस्य शकारादेशः	१५०
(इ) विसर्गस्य षकारादेशः	१५१
(ई) विसर्गस्य शकार-षकार-सकाराणाम् आदेशः विकल्पेन	१५२
(उ) जिह्वामूलीयः उपध्मानीयश्च	१५३
(ऊ) विसर्गस्य रेफादेशः	१५४
(ए) विसर्गस्य लोपः	१५६
नियमः - १	१५६
नियमः - २	१५७
नियमः - ३	१५७
नियमः - ४	१५८
(ऐ) विसर्गस्य उत्त्वम्	१५९
१९. च्विः	१६४-१६८
२०. सुखी कः ? (कारकम्)	१६९-१७८
१. करणकारकम्	१७१
२. सम्प्रदानकारकम्	१७२
३. अपादानकारकम्	१७२
४. अधिकरणकारकम्	१७२
५. कर्मकारकम्	१७३
६. कर्तृकारकम्	१७३

* उपपदविभक्तयः		१७५
* कर्मप्रवचनीयविभक्तयः		१७६
२१. रामस्य शरणागतरक्षणव्रतम् (लिट्)		१७९-१८५
(अ) साधारणम्		१८०
(आ) एत्व-अभ्यासलोपौ		१८३
(इ) कृ-भू-अस्-धातूनाम् अनुप्रयोगसहितः		१८३
२२. श्लोकेषु अन्वयक्रमः - १		१८६-१९२
२३. श्लोकेषु अन्वयक्रमः - २		१९३-२००
२४. भारतीयैः उपज्ञाताः		२०१-२१५
१. शून्यस्य उपज्ञता		२०१
२. दशमानपद्धतिः		२०२
३. फिबानकीश्रेणी न, अपि तु विरहाङ्कश्रेणी		२०३
(अ) विरहाङ्कश्रेणी		२०३
(आ) वर्गयोः योगः		२०४
४. गर्भोपनिषत्		२०५
५. वर्गीयसमीकरणम् (Quadratic Equation)		२०६
६. काचाभ्रपटलस्फटिकानि (Lens)		२०७
७. वनस्पतिरचनाविज्ञानम् (Plant Morphology)		२०७
८. वनस्पतिनिदानम् (Plant Pathology)		२०८
९. वज्रलक्षणानि वर्णाश्च		२०९
१०. रक्तसञ्चारः		२१०
११. नैटीयसमस्यापरिहारः भारते		२१०
१२. कुप्यातुखननम् औषधीयकुप्यातुः च		२१३
१३. सुरूपचिकित्सा (Plastic surgery)		२१३
१४. प्रकाशवेगः (Speed of Light) - सायणभाष्ये		२१४
१५. भुजकोटिकर्णन्यायः		२१५
उत्तराणि		२१६-२३९

अनुक्रमणिका

१. गुरुः शिष्यं धर्मं शास्ति (द्विकर्मकाः धातवः)	१-८
* द्विकर्मकधातुविषये...	१
* अपादानादिविवक्षायां व्यवस्था	४
२. कोलाहलः प्रवृद्धः (कर्तरि क्तः)	९-१४
३. दृढभक्तेः फलम् (सत्सप्तमी)	१५-२५
* क्तवत्त्वन्तानां प्रयोगः	१९
* शत्रन्तानां प्रयोगः	२१
* शानजन्तानां प्रयोगः	२३
* कर्मणि क्तान्तानां प्रयोगः	२५
४. स्मारं स्मारं गुरोर्गिरिः (णमुल्)	२६-३०
* णमुल् - १ - स्मारं स्मारम्...	२६
* णमुल् - २ - गजगामम्.....	२८
५. क्रियाविशेषणानि	३१-३४
६. संस्कृतश्लोकैः संस्कृताः (अव्ययानि)	३५-३९
१. स्वरादीनि अव्ययानि	३६
२. कृदव्ययानि	३७
३. तद्धिताव्ययानि	३८
४. अव्ययीभावसमाससाधितानि	३८
५. क्रियाविशेषणाव्ययानि	३८
६. युग्माव्ययानि	३८
७. विभक्ति-तिङन्तप्रतिरूपकाणि	३८
८. कर्मप्रवचनीयानि	३९
७. बुद्धिं मोहयति श्रीः (णिजन्तेषु रूपस्तरः)	४०-४८
* 'चल-चालयति'सदृशानि	४२
* 'खाद-खादयति'सदृशानि	४२
* 'लिख-लेखयति'सदृशानि	४३

* 'दा-दापयति'सदृशानि	४४
* 'चि-चाययति-श्रु-श्रावयति-कृ-कारयति'सदृशानि	४५
* 'चुर-चोरयति'सदृशानि	४६
* 'लग-लगयति'सदृशानि	४६
८. तपोभङ्गः जनयति हर्षम् (णिजन्तेषु वाक्यस्तरः)	४९-५९
१. गत्यर्थानां णिजन्तप्रयोगः	५१
२. बुद्ध्यर्थानां णिजन्तप्रयोगः	५२
३. भक्षणार्थानां णिजन्तप्रयोगः	५२
४. शब्दकर्मणां णिजन्तप्रयोगः	५२
५. अकर्मकाणां णिजन्तप्रयोगः	५२
६. दृशधातोः योगे णिजन्तप्रयोगः	५२
७. हृ-कृधात्वोः योगे णिजन्तप्रयोगः	५३
* विविधलकारेषु णिजन्तप्रयोगः	५५
* णिजन्तानां तुमुन्-क्त्वा-ल्यप्-प्रभृतीनि रूपाणि	५६
९. संक्षेपरामायणम् (बालकाण्डम्) (मतुप्)	६०-६५
१. अकारान्तत्वे मतुप्	६२
२. अकारोपधत्वे मतुप्	६२
३. मकारान्तत्वे मतुप्	६२
४. मकारोपधत्वे मतुप्	६२
५. झयन्तत्वे मतुप्	६२
१०. अहं दिदृक्षे.. (सन्नन्तम्)	६६-७५
* लटि सन्नन्तरूपाणि	६७
* अन्येषु लकारेषु सन्नन्तरूपाणि	६८
* आ-उ-प्रत्ययान्तानि रूपाणि	७०
११. श्रेष्ठः गृहस्थाश्रमः (णत्वम्)	७६-८१
I. अखण्डपदेषु णत्वम्	७७
(अ) अव्यवधाने णत्वम्	७७
(आ) व्यवधाने सति णत्वम्	७८
II. सखण्डपदत्वे सति णत्वम्	८०

१२. महाराजः शिवराजः (तत्पुरुषः कर्मधारयः च)	८२-९६
* पञ्च वृत्तयः	८४
* समासः नाम...	८५
* समासः कुत्र भवति ?	८६
* समासव्यवस्था	८६
I. पदव्यवस्था	८६
II. विभक्तिव्यवस्था	८७
III. विग्रहव्यवस्था	८८
IV. सन्धिव्यवस्था	८८
१. तत्पुरुषभेदाः	८८
२. कर्मधारयसमासभेदाः	९०
१३. द्विगुः नञ्प्रभृतयः च	९७-१०१
१. द्विगुः	९७
२. नञ्प्रभृतयः	९८
(अ) नञ्समासः	९८
(आ) कुसमासः	९९
(इ) गतिसमासः	१००
(ई) प्रादिसमासः	१००
(उ) उपपदसमासः	१००
१४. काव्यकण्ठः मुनिः जयति (बहुव्रीहिः)	१०२-१११
* सामान्यबहुव्रीहिः	१०४
* विशेषबहुव्रीहिः	१०४
* बहुव्रीहिसम्बद्धाः केचन विशेषांशाः	१०६
१५. संस्कृतसेवकः सातवलेकरः (द्वन्द्वः अव्ययीभावः च)	११२-१२०
(अ) द्वन्द्वसमासः	११२
* इतरेतरद्वन्द्वः	११३
* समाहारद्वन्द्वः	११४
(आ) अव्ययीभावसमासः	११७
१६. प्रादुर्भूतः प्रातःकालः (साक्षात्प्रभृतयः)	१२१-१२६
१७. चाणक्यविरागः - १ (श्लोकेषु अन्वयरचना)	१२७-१४५
१-१५ श्लोकाः	

१८. चाणक्यविरागः - २ (श्लोकेषु अन्वयरचना)	१४६-१७५
१६-३९ श्लोकाः	
१९. संख्या	१७६-१९१
१. संख्याशब्दानाम् अन्तव्यवस्था	१७६
२. संख्याशब्दानां लिङ्गव्यवस्था	१७७
३. संख्याशब्दानां वचनव्यवस्था	१७८
४. संख्याशब्दानां रूपव्यवस्था	१७९
(अ) सामान्याः अंशाः	१७९
(आ) रूपदृष्ट्या विशेषतः अवधेयांशाः	१७९
(इ) अशीतिधारा	१८०
(ई) संख्याशब्दानां विकल्पव्यवस्था	१८०
(उ) नवधारायाः विकल्पव्यवस्था	१८१
५. संख्याशब्दानां विशेष्यविशेषणभावव्यवस्था	१८२
६. पूरणार्थकाः संख्याशब्दाः	१८४
(i) पूरणार्थकानां रूपव्यवस्था	१८४
(ii) पूरणार्थकानाम् अन्तव्यवस्था	१८५
(iii) पूरणार्थकानां विकल्पव्यवस्था	१८६
७. संख्यावाचकाः संख्येयवाचकाः च	१८८
(i) संख्येयवाचकाः	१८८
(ii) संख्यावाचकाः	१८९
२०. राघवस्य दीपावली (लुट्, लुङ्, आशीर्लिङ् च)	१९२-१९८
I. लुटलकारः	१९२
II. आशीर्लिङलकारः	१९४
III. लुङलकारः	१९५
२१. भारतीयैः उपज्ञाताः - II	१९९-२१४
१. गुरुत्वाकर्षणशक्तिः	१९९
२. गतेः नियमाः - प्रशस्तपादभाष्ये	२००
३. पाय्(π)मूल्यम्	२०१
४. क्षारोत्पादनक्रमः (Alkaline Soda Production Method)	२०२
५. माधव-लेबिनिस्-शृङ्खला	२०३
६. भ्रूणविज्ञानम्	२०४

७. भारतीयमासवासरनामानि वैज्ञानिकानि	२०५
८. वर्षदिनमानम्	२०६
९. भूमेः परिधिः	२०६
१०. ऋचां सङ्ख्या, ग्रहाणां कक्षाभ्रमणं च	२०७
११. विद्युत्कोषः	२०८
१२. अष्टोत्तरशतस्य वैशिष्ट्यम्	२१०
१३. भूमेः परिभ्रमणम्	२११
१४. सौरकेन्द्रितता, ग्रहाणां दीर्घवृत्तकक्षः च.....	२१२
(अ) सौरकेन्द्रितता	२१२
(आ) चन्द्रः भूमेः उपग्रहः	२१३
(इ) ग्रहाणां चलनम्	२१३
१५. आहारात् शक्तिः	२१४
उत्तराणि	२१५-२३३

अनुक्रमणिका

१. पवित्रः आश्रमः	१-७
(अ) 'इन्'प्रत्ययः / १	
(आ) णिनिप्रत्ययः सुपि उपपदे / ४	
(इ) णिनिप्रत्ययः कर्त्रर्थे / ५	
(ई) णिनिप्रत्ययः आत्मकर्तृके / ६	
(उ) णिनिः असन्तेभ्यः / ६	
२. श्रेष्ठतमा काशी (तरप्-तमपौ)	८-११
(अ) तरप्, तमप् च / ९	
(आ) इष्ठन्, ईयसुन् च / १०	
३. छन्दांसि	१२-२०
गुरुलघुक्रमपरिचयः / १२	
गणपरिचयः / १४	
यतिः / १७	
अनुष्टुप्-छन्दः / १७	
४. इन्द्रवज्रादिवृत्तानां परिचयः	२१-३२
१. इन्द्रवज्रा / २२	
२. उपेन्द्रवज्रा / २२	
३. उपजातिः / २३	
४. वसन्ततिलका / २५	
५. मालिनी / २६	
६. शार्दूलविक्रीडितम् / २६	
७. वंशस्थम् / २७	
८. भुजङ्गप्रयातम् / २८	
९. शालिनी / २९	
१०. रथोद्धता / ३०	

११. शिखरिणी / ३१

५. अलङ्कारः

..... ३३-४६

शब्दालङ्कारः / ३३

अर्थालङ्कारः / ३४

१. उपमालङ्कारः / ३५

(अ) पूर्णोपमा / ३५

(आ) लुप्तोपमा / ३६

२. रूपकालङ्कारः / ३८

३. उत्प्रेक्षा / ३९

४. अतिशयोक्तिः / ३९

५. अर्थान्तरन्यासः / ४१

६. विरोधाभासः / ४३

७. श्लेषः / ४३

८. अलङ्काराणां मिश्रणम् – संसृष्टिः, सङ्करः च / ४५

६. स्त्रीप्रत्ययाः

..... ४७-६५

१. टाप्-प्रत्ययः / ४९

२. डाप्-प्रत्ययः / ५१

(अ) मन्त्रन्तेभ्यः / ५२

(आ) अन्नन्तबहुव्रीहौ / ५२

३. डीप्-प्रत्ययः / ५३

(अ) ऋकारान्तेभ्यः नकारान्तेभ्यश्च / ५३

(आ) मतुप्-क्तवतु-शत्रन्तेभ्यः / ५४

(इ) ट-ढ-अण्-प्रभृतिभ्यः / ५५

(ई) विशेषविधयः / ५६

४. डीष्-प्रभृतयः / ५७

(अ) जातिवाचकेभ्यः / ५७

(आ) गौरादिभ्यः / ५७

(इ) उकारान्तेभ्यः गुणवचनेभ्यः / ५८

(ई) इकारान्तेभ्यः स्त्रीलिङ्गेभ्यः / ५९

(उ) केभ्यश्चित् पुलिङ्गशब्देभ्यः / ५९

५. डीन्-प्रत्ययः / ५९

६. ऊङ्-प्रत्ययः / ५९

७. तिप्रत्ययः / ५९

स्त्रीप्रत्ययेषु अर्थविशेषः / ६०

प्रत्ययशः स्त्रीलिङ्गरूपविमर्शः / ६१

कृत्प्रत्ययेषु 'स्त्रियाम्' इत्यधिकारे पठिताः प्रत्ययाः / ६२

१. क्तिन्-प्रत्ययः / ६२

२. 'अ'प्रत्ययः / ६३

३. युच्-प्रत्ययः / ६४

७. तद्धितप्रत्ययाः ६६-७१

(अ) अपत्यार्थकाः / ६६

(आ) सम्बन्धाद्यर्थकाः / ६८

(इ) भाववाचकौ त्वतलौ / ६९

८. लकारार्थविशेषाः ७२-८०

१. 'स्म'योगे लट् / ७२

२. लोटर्थलक्षणे लट् / ७३

३. माङि लुङ् / ७३

४. वर्तमानसमीपे वर्तमानप्रयोगः / ७४

५. धातुसम्बन्धे प्रत्ययाः / ७५

६. वीप्सा - आभीक्ष्ण्यम् / ७६

७. धातूनाम् अनेकार्थता / ७७

८. करोतेः बहुवचनकता / ७८

९. धातूनां सकर्मकाकर्मकता / ७९

१०. कर्मकर्तृप्रयोगः / ८०

९. क्तक्तवतुप्रत्ययौ विशेषणत्वेन ८१-८५

१. क्तवतुप्रत्ययः विशेषणत्वेन / ८१

२. क्तप्रत्ययः विशेषणत्वेन / ८३

१०. प्रत्ययाः ८६-९२

(अ) धातुसम्बद्धाः प्रत्ययाः / ८६

(I) तिङ्-प्रत्ययाः / ८६

(II) विकरणप्रत्ययाः / ८७

(III) कृत्प्रत्ययाः / ८७

(IV) उणादिप्रत्ययाः / ८८

(आ) प्रातिपदिकसम्बद्धाः प्रत्ययाः / ८९

(I) विभक्तिप्रत्ययाः / ८९

(II) तद्धितप्रत्ययाः / ९०

(III) सनादिप्रत्ययाः / ९०

(IV) स्त्रीप्रत्ययाः / ९१

(V) समासान्तप्रत्ययाः / ९१

११. कर्मणि शानच् ९३-९६

१२. वाच्यलक्ष्यव्यङ्ग्यादयः रसगुणाः च ९७-१०३

(अ) i) वाच्यवाचकभावः / ९७

ii) लक्ष्यलक्षकभावः / ९७

iii) व्यङ्ग्यव्यञ्जकभावः / ९८

(आ) तात्पर्यम् / ९९

(इ) अभिधानियामकानि / ९९

(ई) शाब्दबोधः / १००

(उ) रसाः / १०१

(ऊ) गुणाः / १०३

१३. द्विकर्मकेषु कर्मणिप्रयोगः १०४-११३

१४. वाल्मीकेः गुरुकुलम् (णिजन्तानां कर्मणिप्रयोगः) ११४-१२६

स्वार्थे प्रेरणार्थे च णिजन्ताः / ११५

प्रेरणार्थे णिजन्ताः / ११८

१. बुद्ध्यर्थकाः / ११८

२. भक्ष्यार्थकाः / ११९

३. शब्दकर्मकः / ११९

४. गत्यर्थकः / १२०

५. अकर्मकः / १२०

६. जल्पतिप्रभृतिः / १२१

७. दृश्-धातुः / १२२

८. हृक्धातू / १२२

९. बुद्ध्यादिभ्यः अतिरिक्ताः धातवः / १२३
१०. यत्र एकं कर्म तत्रैव कर्मणि लकारः / १२३
११. णिजन्तानां तुमुन्-क्त्वा-ल्यप्-तव्यदादिरूपाणि / १२४
१२. णिजन्तानां धातूनां कर्मणि कर्तरि च क्तक्तवतू / १२५

१५. दीर्घवाक्येषु प्रयोगपरिवर्तनम् १२७-१३८

१. कर्तृकर्मक्रियापदानि एव परिवर्तन्ते / १२८
२. कर्तुः कर्मणः च विशेषणानि परिवर्तन्ते / १२९
३. शतृशानजन्तानि अपि विशेषणानि / १३२
४. बहुषु क्रियावाचकपदेषु सत्सु... / १३३
५. अनुक्तानाम् अध्याहारः / १३७

१६. कृतप्रत्ययाः १३९-१४६

१. क्त्वाल्यप् / १३९
२. तुमुन् / १४०
३. क्तवतुप्रत्ययः / १४१
४. क्तप्रत्ययः / १४१
५. शतृशानचौ / १४२
६. तव्यदनीयरौ / १४३
७. ण्यत्-यत्-क्यप् च / १४३
८. ण्वुल्तृचौ / १४४
९. ल्युट् / १४४
१०. घञ्, अप्, अच् च / १४४
११. क्तिन्, युच् च / १४५
१२. णमुल् / १४५
१३. कृत्यप्रत्ययाः / १४५

१७. विभक्त्यन्तरप्राप्तिः १४७-१५२

१. मम / मया करणीयम् / १४७
२. अनुजम् / अनुजाय दर्शयति / १४७
३. पुष्पेभ्यः / पुष्पाणि स्पृहयति / १४७
४. ग्रामं / ग्रामाय गच्छति / १४८
५. अलं विस्तरेण / भीमः बकाय अलम् / १४८

६. रुग्णाय / रुग्णस्य वा हितम् / १४८
७. मूले / मूलेन देवीम् आवाहयेत् / १४८
८. गृहात् / गृहस्य अन्तिकं / दूरं विद्यालयः / १४८
९. ग्रामस्य अन्तिकम् / अन्तिकेन/ अन्तिकात्, दूरं / दूरेण / दूरात् गोष्ठम् / १४८
१०. दूरः पन्थाः, दूरेण देशेन, दूराय देशाय / १४८
११. आलस्येन / आलस्यात् न पठति / १४९
१२. विनायोगे द्वितीया, तृतीया, पञ्चमी च / १४९
१३. निमित्तपर्यायाणां योगे सर्वासां प्रायदर्शनम् / १४९
१४. उत्तरेण, दक्षिणेन, पूर्वेण... / १४९
१५. प्रभवादियोगे चतुर्थी / १४९
१६. अनन्तरयोगे षष्ठी पञ्चमी च / १४९
१७. रुदति / रुदतः प्राव्राजीत् / १४९
१८. स्तोकेन / स्तोकात् मुक्तः / १५०
१९. प्राणिनां / प्राणिषु मानवः श्रेष्ठः / १५०
२०. चन्द्रेण / चन्द्रस्य सदृशम् / १५०
२१. अधिकयोगे पञ्चमी, षष्ठी, सप्तमी च / १५०
२२. गवां / गोषु स्वामी / १५०
२३. शिष्यस्य / शिष्याय वा कुशलं भूयात् / १५०
२४. भिक्षुकः धनिकं / धनिकात् याचति । / १५०
२५. गुरुणा छात्रं श्लोकार्थः / छात्रः श्लोकार्थं बोध्यते / १५१

१८. सनादयः

..... १५३-१६३

१. सन् / १५४
२. क्यच् / १५४
३. काम्यच् / १५५
४. क्यङ् / १५६
५. क्यष् / १५७
६. क्विप् / १५७
७. णिच् / १५८
८. यङ् / १५९
९. यक् / १६१

१०. आय / १६२

११. ईयङ् / १६२

१२. णिङ् / १६२

११. वाणीप्राणा वाचोयुक्तिः १६४-१७२

वाचोयुक्तीनां सामर्थ्यम् / १६७

वाचोयुक्तिरामायणम् / १६८

लौकिकन्यायानां परिचयः / १७०

२०. अजिह्वा शास्त्रपद्धतिः १७३-१७७

१. विद्या / १७३

२. दर्शनम् / १७३

३. शास्त्रम् / १७४

४. अष्टादश विद्यास्थानानि / १७४

५. वेदे सर्वं प्रतिष्ठितम् / १७५

६. अभिनवव्यवस्था / १७५

७. सकलः अखण्डः च ज्ञानराशिः / १७६

८. व्यष्टिः समष्टिः च / १७७

उत्तराणि १७८-१९५